

KARCADE COMPANY
Kékpárduc, 2015. június 20., Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

középpontba. Klözö több soron bénázik, ezért nyomozása kudarcba fullad, persze, hogy a kollégák is cseszegetik, ráadásul a család sem nyújt számára menedéket. Ne várjon senki happy endet! Egy nevetséges karambolban végződik a történet. Klözö autójára kamionnyi kismalac zúdul.

A történetben fanyar módon talál egymásra a magyar szintér, a magyar antihős, az amerikai komédia-folyammal, és annak kulcsfigurájával, Clouseau-val. Univerzalizálás és lokalizálás. A szöveg aprólékos realizmusát költői nagyvonalúsággal ellentéppontozza a videófilm, amely csak jelzi a történet egyes epizódjait. A szomorú komédiát kissé elemeli földtől, éles peremeit lekerekíti. De a film legjellemzőbb vonása minden kétséget kizáróan a „párducot” átszínező kékség lesz, melyet az első képkockákon feloldódó pigment-morzsáknak köszönhetünk.

A *Rózsaszín párduc* a pop kultúra közkedvelt termék-együttese, így a Peter Sellers és más neves sztár főszereplésével készített tizenegy játékfilm, az első film főcímeben látható Hawley Pratt és Friz Freleng által tervezett animáció, annak párduckarakterre és az abból kinövő rajzfilmsorozat, ahogy Henry Mancini sokat citált filmzenéje is. A rózsaszín most viszont kékre vált, mondjuk, Yves Klein metafizikus mélységeket sugalló kékjére, s a zene sem marad meg a könnyen dúdolható harmóniánál. Az előadás ide-oda mozog a pop és a magas művészet regiszterei között. (Klein 1962-ben halt meg, az első *Rózsaszín párduc* megszületése előtti évben.)

A történetet, s vele Klözö vesszőfutását az artisták mozgásgyakorlatai szakítják meg, de szó sincs a pályára szaladó pom-pom lányok sekélyes magamutogatásáról. A filmszereplők megelevenednek, a produkció a valós művészi szintérré helyeződik át. És innen Klözö élete, lehetőségei és drámája csak egy nehezen verbalizálható szimbólumrendszerben tárgyasul. A néző szívesen elmélázna az összehangolt, harmonikus mozgássorokon, azok árnyjátékán, a gravitáció ellenében dolgozó kunsztokon, a máskor vicces vagy groteszk koreográfián, sőt a legszívesebben a fiatalok közékük vegyülne. De nem teheti, még nem, mert a zene dübörög, valaki még visszatartja, ott van valahol Klözö is – a pálya szélén. Hiszen ez az előadás azt feszegeti, azt is, gesamtkunstwerkstül, miként kötheti össze magát az individuum a közösséggel úgy, hogy ez a kapcsolat egyszerre legyen emberi és hatékony. Hajrá párducok, hajrá Klözö!

KARCADE COMPANY
Kékpárduc, 2015. június 20., Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

R ó n a i - B a l á z s Z o l t á n

Csak tiszta forrásból

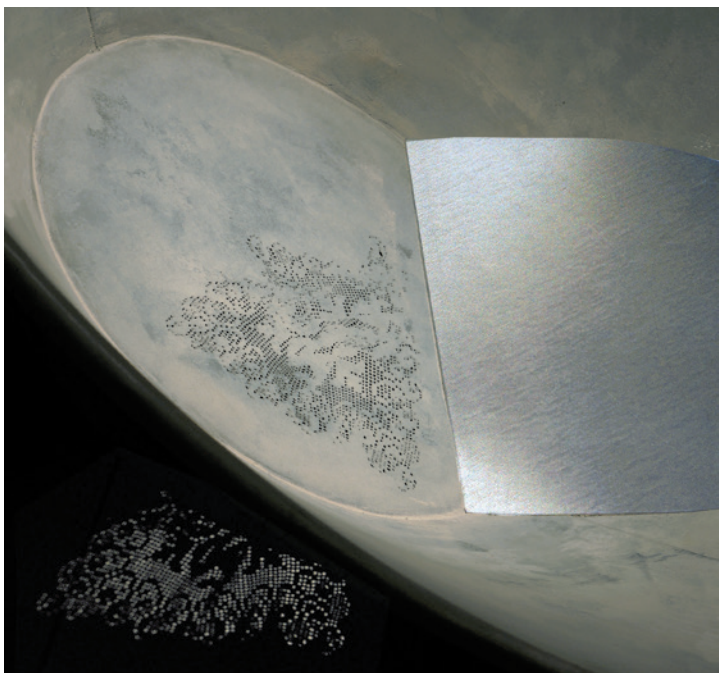
Szanyi Borbála bádogszobrairól

SZANYI BORBÁLA számos díjjal jutalmazott szobrászművész személyes számvetésként is felfogható dézsáiról szeretnék beszélni. Nem más apropóján, mint hogy megkapóak, illetve nem elhanyagolható a különlegességük a kortárs szobrászati-szcénában. Nyugodtan mondhatni, nem találni párjukat. Bádogszobrok a szoban forgó műalkotások, konkrétan régi idők házi kellékeinek, köznapi használati tárgyainak elvonatkoztatott, vagy inkább újraértelmezései, amik az alkotói szándék szerint a művész önnön, aktuális élethelyzetén való tünődésén túl nem csak mintegy felhívnak megtenni ugyanezt a magunkén, de nagyon finom, költői ábrázolásai is ennek a jelenségnek.

Szanyi sorozatokban gondolkodik általában, ez a (ha szabad ezt a kifejezést használnom) projekt, illetve ennek anyaga is egy sorozat része. Használt már ezen belül fát, vastag vaslemezt, most pedig bádogot. A művek a természettől az ipusztól át a teljesen személyes, háztartási környezetig sokféle világot idéznek meg, a konkrét kiállítóhelyet, a mű közvetlen, konkrét közegét, hordozóját is beleértve esetleg (pl. az *Ysa pur* című sorozat a Diósgyőri Vasgyárban, 2012–13). Összekötő motívumuk a csipke, amit a minőségi értelemben vett idő és az abban való nyomhagyás – sőt „nyomolvasás” szinonímjaként is használ a jelenlegi kollekcióban. Tartalmilag pedig a szakrális, transzcendens.

SZANYI BORBÁLA
Csendes napok I. III., 2013, 2014 (részlet)

SZANYI BORBÁLA
Csendes napok I. III., 2013, 2014 (részlet)

A műtárgyak hagyományos, kézműves módszerrel készült bádogedények, amikhez gyakorlatilag elsajátította a bádogosmesterség fogásait. Ebben is, mint magában a csipkében is, megjelenik az archaikus, a hagyomány, nyilván kortársivá emelve. Az edények kényes egyensúlyi helyzetben állnak, felületük belül festéssel fehérre hamvasítva, bennük vízszintben beillesztett, fényes bádoglemez, „vítükör”: a legalkalmasabb médium az önszemlélésre. A hamvas bádog pedig reflexió az égre. A víztükör egyben a szakrális megmerítkezésre is utal, hiszen az önvizsgálat egyúttal megtisztulás is. De szimbolizálják az eltérő nagyságú felületeik és mélységeik a változékony emberi léthelyzeteket, mentális állapotokat – elhelyezkedésünket az átvitlen értett emberi térben. Tiszták, likvidek és sérülékenyek.

A dézsák falában a csipkék az idő nyomatai, nem mellesleg árnyképek a padlón, mint az emlékeink: fragmentáltan, inkább mintaképp megjelenve és erősen befolyásoltan a környezettől. A csipkénél a tér, a megvilágítás, a nézőpont ami „átírja” őket – az emlékeknél a lelkiállapot, a kor, a nem és még annyi más. Egy biztos, ezek az énkép alakulásában szerepet játszó nyomok.

A csipkés ellenére a dézsák egyszerűek, szinte falusi miliőt idéznek, egy már nem is létező (napjainkban talán csak Erdélyben valamelyest fellelhető) életérzést. Ez az egyszerűség, jellegéből fakadóan, letisztultságot is jelez. A múlt eme megéledt relikviái emiatt tehetnek szert új jelentőségükre, ezzel a minden fölösleges formai túlkapást mellőző, funkcionalitás által meghatározott dizájnnal. De összességében is puritán, érzékeny fogalmazásmód jellemzi a kollekciót és különösen szimpatikus, ahogyan a nőiség megjelenik ezekben (mű)tárgyakban (egy, talán egyszerűbb világ attribútumaiban), hogy bár a felhasznált formák és háztartási eszközök a hagyományos női szerepeket idézik, mégis olyan természetességgel, ami teljesen független marad bármiféle nő-, illetve genderművészeti irányzat „egyénosványától”. Abszolút egyénien, őrizve és áttemelve a múltat a jelenbe.

SZANYI BORBÁLA
Csendes napok I. III., 2013, 2014 (részlet)

Perczel Júlia

PAKK_ART – Műkereskedelem másképp?

PAKK_ART aktuális kiállítása
Nemes Anna: *Animal Love**

Defo Labor, Budapest
2015. június 18 – szeptember 19.

Az inspiráló probléma adott. Hiányzik a fiatal hazai műgyűjtő réteg. A kétezres évek második felében induló fiatal gyűjtőgeneráció a válsággal eltűnt és máig nem tért vissza, holott a harmincas éveiben járó sikeresen vállalkozó, különféle szolgáltatásokra és szimbolikus tőkével gazdagon rendelkező javakra komoly összegeket áldozó réteg egyre inkább úgy tűnik, újra erőre kapott. Noha a jelenség okait ismerni vélik, a galéristák nagy részének mégsem sikerül megszólítani ezt az újabb generációt. Akár rendszeresen, akár eseti értelemben, alig vásárolnak ma kortárs művészetet itthon még az egyébként intenzív kultúrafogyasztók sem.

Ki állhatna tehát elő megszólításukhoz újszerű ötletekkel, ha nem épp ennek a generációnak kulturális vállalkozást indító tagjai? A PAKK_ART egy ilyen ötletre felépített ambíciózus kísérlet, a szeptember 19-ig megtekinthető *Animal Love* című kiállítás pedig az ötlethez híven kontextualizálja NEMES ANNA legújabb munkáit. Kérdés, milyen áron.

A MÁRTONFFY MELINDA és MÁRTONFFY ZOLTÁN által 2014-ben életre hívott és jelenleg a Defo Laborban működő kulturális vállalkozás egyfajta fúziós modellen alapul; a PAKK_ART a nonprofit galériák és a kereskedelmi galériák funkcióit és lehetőségeit igyekszik szintézisbe hozni. Célja egy olyan platform létrehozása, amely a művészettel való kötetlen és közvetlen találkozást teszi lehetővé azon kultúrafogyasztók számára, akik eddig valami oknál fogva nem tartoztak a kortárs művészet befogadói közé, noha egyéb kulturális szokásaik és anyagi helyzetük lehetővé tenné ezt számukra. Cél továbbá a mindenkori pályakezdő művészgeneráció piaci bemutatása és megélhetésének elősegítése.

E célok megvalósítása érdekében egyfajta átmenetet teremtve egy ruhabolt fesztelensége és egy műterem látogatás bennfentes hangulata között, a potenciális vásárlók a művészek összeállított pakkjaiból válogathatnak a galériatérben olyan élmény megélését segítve elő, amely átvezethet a műgyűjtés exkluzív világából a mindennapi kultúrafogyasztásba, kulcsfontosságú hidat képezve a műgyűjtés és egyéb kulturális szokásaik megszokott terepe között.

Tartalmi értelemben a pakk_art a kereskedelmi galériáknál megszokott módon mintegy 15 fős kvázi állandó (bár félévente újuló szerződéssel formalizált) művészkörrel dolgozik. Az azonban már kevésbé megszokott a forprofit szektorban, hogy a képviselt művészek mind pályájuk elején álló alkotók. A fiatal alkotók és új tendenciák bemutatása részben éppen a piaci viszonyoktól való függetlenségük miatt jellemzően ugyanis a nonprofit galériák feladata, hiszen gazdasági szempontból nézve a fiatal alkotók mögött nincs még olyan volumenű történet, amely biztosíthatná a gyűjtőket az adott művész konszenzuálisan elfogadott kvalitásáról, illetve egyáltalán arról, hogy tíz év múlva is a pályán lesz még az alkotó, akibe investálnak. Ezért is van a kereskedelmi galériáknál jelentősége a művészkör életkorbeli diverzitásának; a befutottabb alkotók valamelyest már létükkel is biztosítékot szolgáltatnak a fiatalabbak számára. Ennek alapja persze, hogy a galérista feszesen felépített művészkörrel dolgozik, amelynek irányába egyfajta szakmai

Kurátor: URAI DOROTTYA